centrum informatiebeveiliging en privacybescherming

Een bestuursmanifest

voor informatieveiligheid

Augustus 2024 [versie 1.2]

Het CIP betracht zorgvuldigheid bij het samenstellen van zijn publicaties. Het kan voorkomen dat er toch sprake is van omissies, onjuistheden en/of gedateerdheid. Het is altijd de verantwoordelijkheid van de lezer zelf dit te beoordelen en desgewenst te corrigeren indien hij zich baseert op of gebruik maakt van een CIP-publicatie. Het CIP ontvangt graag correctieverzoeken en suggesties.

© Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming. Het CIP heeft voor deze publicatie licentie Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationaal (CC BY-SA 4.0) verleend. Voor meer informatie zie: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.nl.

Een bestuursmanifest

Titel	Een bestuursmanifest
Datum	Augustus 2024
Versie en status	1.2
Opdrachtgever	Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP)
Regime	Becommentarieerde praktijk
Auteurs	CIP-kernteamleden
Reviewers	Leden van de CIP-Domeingroep

Considerans

CIP-producten steunen op kennis van professionals uit verschillende organisaties actief in het CIP-netwerk, zowel uit de overheid als de markt. Opmerkingen en aanvullingen kun je melden op cip-overheid.nl/contact.

Inhoudsopgave

1	Principes voor informatieveiligheid	4
1.1	Ik bevorder een veilige cultuur	4
1.2	Ik stel risicomanagement centraal	4
1.3	Ik zie informatiebeveiliging als een proces	4
1.4	Ik zorg voor toereikend budget	4
1.5	Ik controleer en evalueer	5

1 Principes voor informatieveiligheid

Het thema informatiebeveiliging is de laatste jaren sterk op de voorgrond gekomen. Door de toegenomen digitalisering zijn de kwetsbaarheden toegenomen en zal permanente aandacht nodig blijven voor informatieveiligheid. Terwijl we weten dat informatieveiligheid een zaak is van de business/lijnorganisatie en daarmee is verankerd in de bestuursverantwoordelijkheid van de organisatie, zien we tevens dat dit vakgebied is doortrokken van vakjargon en dat het vele technische specialismen omvat. In het algemeen geldt dat dit niet op natuurlijke wijze aansluit bij de wereld van de bestuurder. De VNG-IBD heeft tien principes opgesteld die behulpzaam kunnen zijn bij het beantwoorden van de vraag hoe de bestuurder zich kan verhouden tot het thema informatieveiligheid. Het zijn tips die hij kan gebruiken bij de invulling van zijn rol. Het document is te vinden achter de volgende link: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/de-10-bestuurlijke-principes-voor-informatiebeveiliging/.

In onderstaande vijf ik-boodschappen zijn de tien principes gebundeld tot een manifest dat de rol van de bestuurder bij informatieveiligheid kort samenvat.

1.1 Ik bevorder een veilige cultuur

Ik ben mij bewust van de voorbeeldfunctie van een bestuurder en ik draag uit dat risicomanagement van iedereen is. Ik zorg daarom voor een cultuur waarin iedereen vrij is om dreigingen waar te nemen en te melden. In eerste instantie bij de verantwoordelijke, maar indien nodig ook bij mij als bestuurder. Ik spoor managers aan om voorwaarden te scheppen zodat iedereen binnen de organisatie deelgenoot wordt van het proces van risicomanagement. Ik zorg ervoor dat fouten besproken kunnen worden en dat daarmee een lerende organisatie ontstaat. Ten slotte geef ik in mijn eigen doen en laten het goede voorbeeld van hoe je verantwoordelijk omgaat met informatie.

1.2 Ik stel risicomanagement centraal

Ik zorg ervoor dat risicomanagement geformaliseerd wordt binnen de hele organisatie en in de ketens waarin wij werken, met een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en heldere besluitvorming. Ik draag er zorg voor dat besluiten ten aanzien van de omgang met risico’s expliciet genomen en vastgelegd worden. Ik laat risicomanagement naadloos aansluiten op de strategische en beleidsmatige doelstellingen van de organisatie. Op deze wijze bied ik een duidelijk kader waarbinnen mijn medewerkers kunnen opereren.

1.3 Ik zie informatiebeveiliging als een proces

Ik zorg ervoor dat risicomanagement cyclisch is en daarmee kan ik reageren op veranderingen en toekomstgericht sturen. Het staat daarom regelmatig op de agenda. Hiermee adresseer ik het gegeven dat omstandigheden en dientengevolge risico’s voortdurend wijzigen en regelmatig nopen tot her-evaluatie. Daarnaast bevorder ik hiermee ook het proces van leren en verbeteren in de organisatie.

1.4 Ik zorg voor toereikend budget

Ik zorg ervoor dat er voldoende resources beschikbaar zijn om de onderkende risico’s op een adequate manier te behandelen. Als gebleken is dat een risico een bedreiging is voor de organisatiedoelstellingen

en er maatregelen genomen moeten worden, dan zorg ik er ook voor dat de middelen beschikbaar zijn of komen om deze maatregelen uit te voeren.

1.5 Ik controleer en evalueer

Ik controleer actief binnen mijn organisatie doordat ik opdracht geef om de werking van risicomanagement binnen mijn organisatie op effectiviteit en efficiency te (laten) controleren. Naast managementrapportages zijn (externe) controles de manier om te weten te komen of en hoe mijn uitgedragen beleid in de praktijk werkt. Als bestuurder weeg ik goed geïnformeerd risico's en belangen af en neem ik mijn verantwoordelijkheid om knopen door te hakken.